

EUROPEAN FEDERATION
OF ACCOUNTANTS AND AUDITORS
FOR SMES

Poročanje o trajnostnosti

Kako lahko izvajalci računovodski storitev krepijo zmogljivost v podporo malim in srednje velikim podjetjem?

December 2022

Kratice:

SME (Small and medium-sized enterprises)
= MSP (Mala in srednje velika podjetja)

SMP (Small and medium-sized practitioners)
= IRS (izvajalec računovodskih storitev)

O EFAA za MSP

Evropska zveza računovodij in revizorjev za mala in srednje velika podjetja (EFAA za MSP) je krovna organizacija nacionalnih organizacij računovodij in revizorjev, katerih posamezni člani zagotavljajo strokovne storitve predvsem malim in srednje velikim podjetjem (MSP) v Evropi. EFAA ima po vsej Evropi 15 članic, ki predstavljajo več kot 380 000 računovodij, revizorjev in davčnih svetovalcev. EFAA je sektorska članica [Evropskega združenja obrtnikov ter malih in srednjih podjetij \(SME united\)](#), članica [Evropske svetovalne skupine za finančno poročanje \(EFRAG\)](#), partnerica mreže [Mednarodne zveze računovodij \(IFAC\)](#) in članica pobude [Early Warning Europe](#) (evropski sistem zgodnjega opozarjanja).

EFAA - Evropska zveza računovodij in revizorjev za mala in srednje velika podjetja
Mednarodna neprofitna
organizacija 4, Rue Jacques de Lalaing, B-1040 Bruselj - številka podjetja:
0524.824.834 Identifikacijska številka v registru za preglednost:
002077217226-17
T +32 2 736 88 86 - W
www.efaa.com E-pošta: secretariat@efaa.com
Twitter: @EFAAforSMEs

VSEBINA

Uvod	4
Kaj je poročanje o trajnostnosti?	4
Kakšne so razmere na področju poročanja o trajnostnosti?	4
Direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti (CSRD)	4
Evropski standardi poročanja o trajnostnosti (ESRS)	5
Odbor za mednarodne standarde trajnostnosti (ISSB)	6
Zagotovilo	6
Kako začeti s ponujanjem poročanja o trajnostnosti?	7
Viri	10
Članice EFAA	11
Članice EFAA	12

Uvod

EFAA za MSP (European Federation of Accountants and Auditors for SMEs katere član je ZRS) si prizadeva pomagati izvajalcem računovodskih storitev (v nadaljevanju IRS) pri doseganju trajnostnega prehoda evropskega gospodarstva. Julija 2021 smo objavili [Call to Action: SMPs Supporting Creation of the Sustainable Economy](#) (Poziv k ukrepanju: IRS, ki podpirajo ustvarjanje trajnostnega gospodarstva) za IRS ter njihove strokovne organe.

Priročnik ponuja predloge o tem, kako se lahko izvajalci računovodskih storitev najbolje pripravijo na poročanja o trajnostnosti. Pojasnjujemo, kako se razmere hitro razvijajo in kako nove zahteve glede poročanja ter omejen čas za pripravo nanje zahtevajo, da se IRS in MSP že zdaj pripravijo na njihovo izvajanje in posredne učinke. Deliti želimo koristne nasvete, kako se lahko IRS pripravijo na izdelavo poročil o trajnostnosti za svoje stranke, ki so MSP.

Kaj je poročanje o trajnostnosti?

Poročanje o trajnostnosti je letno poročanje podjetij o okoljskih, družbenih in upravljavskih vplivih, tveganjih in priložnostih njihovih dejavnosti. Ta izraz hitro izpodriva izraza „nefinančno poročanje“ ter „poročanje o okoljskih, socialnih in upravljavskih tveganjih“.

Kakšne so razmere na področju poročanja o trajnostnosti?

V zadnjih nekaj letih so se razmere na področju poročanja o trajnostnosti bistveno in hitro spreminjale. Videti je, da se bo to nadaljevalo tudi v prihodnjih letih. Ključne značilnosti teh razmer za evropske računovodje in podjetja so naslednje.

Direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti (CSRD)

Direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti spreminja pravila igre v Evropski uniji (EU). CSRD podpira [evropski zeleni dogovor](#), sklop političnih ukrepov za prehod EU na trajnostno, sodobno in konkurenčno gospodarstvo. Svet je 28. novembra 2022 [dokončno odobril direktivo o poročanju podjetij o trajnostnosti \(CSRD\)](#). CSRD bo sedaj objavljena v Uradnem listu Evropske unije in bo začela veljati 20 dni po tem. [Tu](#) najdete prečiščeno besedilo CSRD, ki ga je 10. novembra 2022 sprejel Evropski parlament (EP).

CSRD bo nadomestila [direktivo o nefinančnem poročanju \(NFRD\)](#) z uvedbo podrobnejših zahtev za poročanje in zahtevo, da vsa velika podjetja in podjetja, ki kotirajo na borzi, poročajo o vrsti okoljskih, družbenih in upravljavskih vprašanj. Ključne določbe so prikazane v polju 1 spodaj. Podjetja začnejo poročati v okviru CSRD

od leta 2024 dalje v skladu z obveznimi evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti in skupaj z zunanjim zagotavljanjem poročanja o trajnostnosti.

Komisija bo sprejela tudi ločene in sorazmerne standarde za MSP. MSP, ki kotirajo na borzi, bodo morala od 1. januarja 2026 poročati bodisi na podlagi vseh zahtev iz ESRS bodisi na podlagi ločenih, sorazmernih standardov, ki so trenutno v izdelavi.

Čeprav MSP, ki ne kotirajo na borzi, niso dolžna poročati v okviru CSRD, lahko na njih vplivajo učinki, ki se prenašajo skozi vrednostno verigo velikih dobaviteljev ali strank, ki so vključeni v področje uporabe.

[Bodite na tekočem glede CSRD: kliknite tu.](#)

Polje 1: Ključne določbe CSRD

- Zahteve glede poročanja bodo veljale za vsa velika podjetja, vsa podjetja, ki kotirajo na borzi (razen mikropodjetij, ki kotirajo na borzi), in podjetja zunaj EU s podružnicami ali odvisnimi podjetji v EU nad določenimi pragovi.
- MSP, ki kotirajo na borzi, bodo imela možnost uporabe enostavnejših, sorazmernih standardov in možnost izvzetja v obdobju dveh let po začetku uporabe. CSRD določa tudi zahteve glede poročanja za MSP, ki kotirajo na borzi.
- Poročanje se bo postopoma začelo za subjekte javnega interesa s številom zaposlenih več kot 500 od 1. januarja 2024 (prva poročila bodo objavljena leta 2025), za velika podjetja od 1. januarja 2025 (prva poročila leta 2026), za MSP, ki kotirajo na borzi, od 1. januarja 2026 (prva poročila leta 2027; možen odlog na leto 2029) in podjetja zunaj EU s podružnicami/odvisnimi podjetji od 1. januarja 2028. (prva poročila leta 2029).
- Evropski standardi poročanja o trajnostnosti (ESRS) bodo upoštevali težave, s katerimi se lahko podjetja soočajo pri zbiranju informacij od podjetij v svoji vrednostni verigi, zlasti od MSP, ki ne kotirajo na borzi. ESRS ne bodo določali informacij, ki jih je treba pridobiti od MSP in ki presegajo informacije, ki jih zahtevajo ESRS za MSP, ki kotirajo na borzi.
- Za poročila bo treba pridobiti zagotovilo neodvisnih ponudnikov, revizorjev ali certifikacijskih organov, o zanesljivosti poročanja o trajnostnosti, ki bo na začetku omejeno zagotovilo.

Vir: Končno besedilo CSRD, Evropska komisija, 30. junij 2022.

Evropski standardi poročanja o trajnostnosti (ESRS)

Podjetja, ki poročajo v okviru CSRD, bodo morala uporabljati ESRS, ki jih je razvila [Evropska svetovalna skupina za finančno poročanje \(EFRAG\)](#), ki je tehnični svetovalec Komisije za trajnostno poročanje.

Po obširnem [javnem posvetovanju](#), ki je potekalo poleti 2022, je bila novembra 2022 Komisiji predana prva tranša ESRS, ki se uporablja za vsa podjetja ne glede na njihov sektor. Komisija namerava po izvedbi skrbnega pregleda sprejeti prvi sklop ESRS do 30. junija 2023.

EFRAG zdaj pripravlja ESRS za posamezne sektorje in ločene, sorazmerne standarde za MSP, ki kotirajo na borzi. EFRAG pripravlja tudi standard za prostovoljno poročanje MSP, ki ne kotirajo na borzi.

[Bodite na tekočem o razvijanju ESRS pri EFRAG: kliknite tu.](#)

Odbor za mednarodne standarde trajnostnosti (ISSB)

Skrbniki Fundacije MSRP so 3. novembra 2021 napovedali ustanovitev novega [odbora za določanje standardov – Odbora za mednarodne standarde trajnostnosti \(ISSB\)](#) – za pomoč pri izpolnjevanju vse večjih zahtev vlagateljev po visokokakovostnem, preglednem, zanesljivem in primerljivem poročanju podjetij o okoljskih, družbenih in upravljavskih vprašanjih.

ISSB namerava zagotoviti celovito globalno izhodišče za standarde razkritja v zvezi s trajnostnostjo, ki vlagateljem in drugim udeležencem na kapitalskem trgu zagotavljajo informacije o tveganjih in priložnostih podjetij, povezanih s trajnostnostjo, da jim pomagajo pri sprejemanju informiranih odločitev.

ISSB se je že [javno posvetoval](#) o dveh osnutkih za javno obravnavo, od katerih eden določa [splošna s trajnostjo povezana razkritja](#), drugi pa [zahteve za razkritja v zvezi s podnebjem](#). Te naj bi bile dokončane leta 2023.

Medtem ko imajo ESRS prednost v EU, si je treba močno prizadevati za čim večjo usklajenost ESRS s standardi ISSB. Ta uskladitev je potrebna, da bi se izognili nesorazmernemu upravnemu bremenu zaradi podvajanja prizadevanj in zmede.

[Bodite na tekočem o delovanju ISSB: kliknite](#)

Zagotovilo

CSRD od zakonitega revizorja podjetja, drugega revizorja (v skladu z možnostjo države članice) ali neodvisnega ponudnika storitev dajanja zagotovil (možnost države članice) zahteva, da poda omejeno zagotovilo o sporočenih informacijah o trajnostnosti. Države članice bi morale določiti enakovredne zahteve za neodvisne ponudnike storitev dajanja zagotovil glede kakovosti, neodvisnosti in pregleda nad delovanjem v skladu z direktivo o revizijah. Obstaja tudi možnost poznejšega prehoda na razumno zagotovilo.

Odbor za mednarodne standarde revidiranja in dajanja zagotovil (IAASB) razvija standard za zagotovila o zanesljivosti poročanja o trajnostnosti, o katerem lahko več preberete [tu](#).

Medtem Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (IESBA) razvija standarde etike in neodvisnosti, ki se uporabljajo na svetovni ravni, v podporo preglednemu, relevantnemu in zaupanja vrednemu poročanju o trajnostnosti, o katerem lahko izveste več [tu](#).

[Bodite na tekočem o projektu IAASB za razvoj standarda dajanja zagotovil o trajnosti.](#)

[Bodite na tekočem o projektu IESBA glede poročanja o trajnostnosti in dajanja zagotovil:](#)

Kako začeti s ponujanjem poročanja o trajnostnosti?

Glede na pomembnost CSRD – in omejen čas, ki je na voljo za pripravo nanjo – se morajo IRS že zdaj začeti pripravljati na njeno izvajanje. Seznaniti se morajo s CSRD in razmisliti o njenih posledicah za njihovo delovanje v praksi. Za to bo potreben postopek spremembe, ki je podobno pomemben kot postopek zaradi računovodske direktive ali digitalne

preobrazbe. IRS morajo s tem procesom sprememb začeti zdaj, da se bodo lahko pozicionirali za storitve poročanja o trajnostnosti. Spodaj smo pripravili nekaj praktičnih nasvetov o tem procesu.

„Trajnostnost je namenjena temu, da se podjetje v prihodnosti profilira tako, da je bolj odporno. To hitro razvijajoče se področje prinaša ogromne priložnosti za IRS in njihove stranke, ki spadajo med MSP.“

Monica Foerster, predsednica svetovalne skupine IFAC za IRS

1. Predlagajte vodilno osebo

Poročanje o trajnostnosti bo za številne IRS servise novo, zato bo treba pridobiti novo znanje in izkušnje. Priporočamo, da servis določi osebo, ki bo odgovorna za opredelitev izzivov in priložnosti v zvezi z zagotavljanjem storitev poročanja o trajnostnosti. Ta vodilna oseba mora biti relativno visoko v hierarhiji in imeti polno podporo servisa ter biti osebno vključena v agendo za trajnostnost. Njena začetna naloga bi lahko bila priprava poslovnega primera, v katerem bi preučili praktično izvedljivost zagotavljanja storitev poročanja o trajnostnosti za stranke.

2. Pogovorite se s strankami

IRS so zaupanja vreden poslovni svetovalec svojih strank, ki so MSP. Da bi lahko učinkovito svetovali, morajo IRS vzdrževati temeljito razumevanje strategij svojih strank. Razumevanje njihove strategije trajnostnosti in pomoč pri njenem oblikovanju je logičen del tega. Zato priporočamo, da se IRS pogovorijo s svojimi strankami. Pogovor bi moral zajemati tveganja in priložnosti, povezane s poročanjem o trajnostnosti. Z vidika tveganja morda stranke skušajo zaobiti zahteve vlagateljev ali posojilodajalcev po informacijah ali ravnanje v skladu z direktivo CSRD ali izpolniti pričakovanja deležnikov. Ali je verjetno, da bodo morali zagotoviti informacije o trajnostnosti velikim dobaviteljem ali odjemalcem, ki morajo sami izpolnjevati zahteve glede poročanja o vrednostni verigi iz CSRD? V smislu priložnosti bi lahko stranke prostovoljno razkrile informacije o trajnostnosti in se pri tem pozicionirale kot vodilni ali prednostni partnerji na trgih, na katerih delujejo. Poročanje o trajnostnem razvoju je mogoče obravnavati tudi kot orodje za upravljanje za izboljšanje uspešnosti na splošno. Prostovoljno poročanje lahko pripomore k temu, da njihova podjetja postanejo privlačne destinacije za kapital, odjemalce in zaposlene ter cenjeni člani lokalnih skupnosti, v katerih delujejo. Kot je navedeno zgoraj, EFRAG razvija standard za prostovoljno poročanje MSP, ki ne kotirajo na borzi.

3. Določite, katere zmogljivosti in strokovno znanje so potrebni

IRS bodo za učinkovito zagotavljanje storitev poročanja o trajnostnosti verjetno potrebovali kombinacijo novih in obstoječih zmogljivosti in strokovnega znanja. IRS lahko ugotovijo vrzel v zmogljivosti tako, da odgovorijo na vprašanja, kot so:

- Katere storitve poročanja o trajnostnosti potrebujejo stranke, ki so MSP, zdaj in kaj bodo morda potrebovale v prihodnosti? Na primer za izpolnjevanje zahtev po informacijah o trajnostnosti s strani podjetij v njihovi vrednostni verigi, za pripravo prostovoljnega poročila o trajnostnosti.
- Kakšne zmogljivosti bo skupina za poročanje potrebovala, da bo servis lahko izpolnil te zahteve?
- S katerimi od teh zmogljivosti servis že razpolaga?
- Katere od teh zmogljivosti mora servis še pridobiti?

IRS ne smejo podcenjevati ali prezreti obstoječih zmogljivosti servisa. Mnogi računovodje imajo prenosljive veščine in znanje, kot so izdelava ocen, primerjava podatkov, razvijanje pričakovanj, vodenje različnih ekip zunanjih strokovnjakov in upravljanje osebja. Imajo tudi osebne lastnosti, ki jih je mogoče izkoristiti, kot so vedoželjnost, sposobnost reševanja problemov in učinkovito komuniciranje.

IRS bodo verjetno morali pridobiti novo strokovno znanje o tej vsebini. Na primer, pri poročanju o trajnostnosti bo treba razumeti ustrezne standarde poročanja, kot so ESRS. Ključni cilj je ugotoviti, katerih zmogljivosti IRS nimajo, da bi jih lahko začeli pridobivati (glejte spodaj).

4. Izgradnja lastnih zmogljivosti in strokovnega znanja ali kupovanje

IRS lahko pridobijo zmogljivosti, ki jih nimajo, tako, da jih razvijejo sami, jih kupijo ali oboje.

„Priložnost za IRS, da naredijo resnično razliko, je ogromna – zdaj je čas, da se osredotočijo na izpopolnjevanje in sodelovanje s strokovnjaki.“

Mike Suffield, direktor – politike in vpogledi, Združenje zapriseženih računovodij (ACCA)

a. Izgradnja znotraj servisa

Čeprav je poročanje o trajnostnosti nastajajoča praksa, zlasti v primeru IRS ter MSP, je na voljo veliko priložnosti za usposabljanje in razvoj za izpopolnjevanje računovodij. Številne strokovne računovodske organizacije vključujejo poročanje o trajnostnosti kot del svojega učnega načrta ter svojim članom ponujajo stalni strokovni razvoj in ustrezne vire. IFAC vodi [spletni katalog](#) tečajev in certifikatov, ki računovodjem pomagajo razširiti njihovo znanje o trajnostnosti. Navedeni tečaji in certifikati so javno dostopni; večina je na voljo na zahtevo, bodisi za plačilo bodisi brezplačno.

b. Nakup/izgradnja omrežij

Ni treba, da IRS postanejo strokovnjaki na vseh področjih trajnostnosti. Računovodje so bolj primerni za vodenje multidisciplinarnih skupin pri nalogah v zvezi s poročanjem o trajnostnosti. Računovodje lahko sodelujejo z zunanjimi strokovnjaki (npr. okoljskimi inženirji in strokovnjaki za človeške vire) ter zagotovijo potrebno upravljanje kakovosti in etično podlago. Računovodje so prav tako v idealnem položaju, da strankam pomagajo razumeti in interpretirati finančne učinke trajnostnih vprašanj.

Bodite na tekočem z znanjem o trajnostnosti.

5. Izkoristite prednosti storitev v zvezi s trajnostnostjo

Koristi, ki jih imajo IRS od ponujanja storitev poročanja o trajnostnosti, presegajo privabljanje in ohranjanje strank. Te storitve lahko pomagajo tudi pri privabljanju in ohranjanju novih talentov. Nedavna raziskava je pokazala, da je skoraj polovica mlajših delavcev pripravljena zapustiti svoje delovno mesto, če menijo, da njihov delodajalec ni zavezan resničnim trajnostnim ukrepom. Veliko mlajših delavcev želi delati v organizacijah, ki služijo svojemu namenu.

6. Pomoč strankam pri začetku

Večina malih in srednjih podjetij s poročanjem o trajnostnosti začne na novo. IRS lahko strankam svetujejo, kako se pripraviti na učinkovito izvajanje poročanja o trajnostnosti. IRS lahko strankam, ki so MSP, svetujejo, kako opredeliti in zbrati informacije o trajnostnosti, upravljati okoljska, družbena in upravljavna tveganja, pripraviti politike ter določiti cilje in ključne kazalnike uspešnosti. IRS lahko stranke, ki so MSP, tudi obveščajo o razvoju ESRS, da lahko pravočasno ukrepajo.

Viri

EFAA

Spletna stran za podporo pri vprašanjih o trajnostnosti za IRS vključuje izbor priporočenega čtiva in različnih publikacij:

- [How SMPs Can Support the Sustainable Transition of SMEs: Insight from Experts](#), 22. april 2022
- [Emergence of Sustainability Reporting: Implications for SMPs and EFAA Response](#) (video [tu](#)), 28. marec 2022
- [Podcast – The Future of Corporate Reporting in Europe: What are the Implications and Next Steps for Europe’s Small- and Medium-Sized Practices?](#), 27. oktober 2021
- [What SMPs and SMEs Need to Know About Sustainability Reporting](#), 5. avgust 2021
- [Call to Action: SMPs Supporting Creation of the Sustainable Economy](#), 19. julij 2021

Elektronsko glasilo [Latest from Brussels](#), ki izhaja dvakrat mesečno (brezplačno za naročnike), vsebuje redne posodobitve glede poročanja o trajnostnosti ter priporočeno branje in vire o trajnostnosti.

Direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti (CSRD)

- [Sporočilo za javnost o političnem dogovoru.](#)
- [Končno besedilo direktive.](#)
- [Bodite na tekočem glede direktive: kliknite tu.](#)

Evropska direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti (ESRS)

- [Bodite na tekočem o razvijanju ESRS: kliknite tu.](#)

Odbor za mednarodne standarde trajnostnosti (ISSB)

- [Bodite na tekočem o delovanju ISSB: kliknite tu.](#)

Zagotovilo

- [Bodite na tekočem o projektu IAASB za razvoj standarda dajanja zagotovil o trajnosti: kliknite tu.](#)
- [Bodite na tekočem o projektu IESBA glede poročanja o trajnostnosti in dajanja zagotovil: kliknite tu.](#)

IFAC

- [Remaining Relevant: Opportunities to Expand Your Sustainability Know-how](#), 22. september 2022

ACCA

- [Vrsta strokovnih vpogledov o računovodjih in MSP, ki ustvarjajo trajnostni svet: kliknite tu.](#)

Članice EFAA

ACCA

Združenje pooblaščenih računovodskih strokovnjakov (Association of Certified Chartered Accountants),
Združeno kraljestvo

AIA

Združenje mednarodnih računovodij
(Association of International Accountants)

APFM

Združenje poklicnih finančnih menedžerjev (Association of Professional Financial Managers), Azerbajdžan

CAAR

Zveza revizorjev Azerbajdžanske republike
(Chamber of Auditors of the Azerbaijan Republic)

CAFR

Zveza finančnih revizorjev Romunije
(Chamber of Financial Auditors of Romania)

CCIS-CAS

Zbornica računovodskih servisov, Slovenija

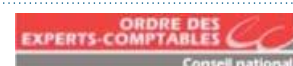
CGE

Consejo General de Economistas, Španija

CNOEC

Conseil national de l'ordre des experts-comptables

DStV

Nemško združenje davčnih svetovalcev (German Association of Tax Advisers)

Členice EFAA

IBR-IRE

Instituut van de Bedrijfsrevisoren/ Institut des Réviseurs d'Entreprises

IEKA

Albanski inštitut certificiranih javnih računovodij (Albanian Institute of Certified Public Accountants)

ITAA

Inštitut za davčne svetovalce in računovodje (Institute for Tax Advisors and Accountants), Belgija

NBA

Kraljevi nizozemski inštitut pooblaščenih računovodij (Royal Netherlands Institute of Chartered Accountants)

OCC

Portugalsko združenje pooblaščenih računovodij (Portuguese Chartered Accountants Association)

SCAAK

Društvo certificiranih računovodij in revizorjev Kosova (Society of Certified Accountants and Auditors of Kosovo)

